

Blossoms Revisited - The Pleasure of Sight

**בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁלֹּא חָסַר בְּעוֹלָמוֹ כְּלוּם וּבְרָא בּוֹ בְּרִיּוֹת טוֹבוֹת
וְאֵילָנוֹת טוֹבוֹת לְהֵנֹת בְּהֵם בְּנֵי אָדָם.**

“Blessed are you Hashem, King of the world, who has nothing lacking in His world, and has created good creations and good trees for mankind to derive pleasure from.”

SOURCE

1. Talmud Bavli, Brachos 43b

אמר רב יהודה: האי מאן דנפיק ביומי ניסן וחזי אילני דקא מלבלבי, אומר: ברוך שלא חיסר בעולמו כלום וברא בו בריות טובות ואילנות טובות להתנאות בהן בני אדם. אמר רב זוטרא בר טוביה אמר רב: מנין שמברכין על הריח - שנאמר: +תהלים ק"נ+ כל הנשמה תהלל יה, איזהו דבר שהנשמה נהנית ממנו ואין הגוף נהנה ממנו - הוי אומר זה הריח.

2. Shulchan Aruch, OC 226

סימן רכו

הרואה פרחי האילן מה מברך. ובו סעיף אחד:

א ^ב היוצא « בימי ניסן » וראה אילנות ^[8] שמוציאין ^[8] פרח אומר ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם שלא חיסר בעולמו כלום וברא בו בריות טובות ואילנות טובות ליהנות בהם בני אדם ^א ואינו מברך אלא פעם אחת בכל שנה ^י [2] ואם איחר לברך עד אחר שגדלו הפירות לא יברך עוד:

QUESTION

3. Haga'os Rabbi Akiva Eiger, Orach Chaim 226:sk 1 [R. Akiva Eiger, Eisenstadt– Poznań 1761-1837]

רבו א (ש"ע סעיף א) וראה אילנות. אם האילנות חוץ ג' שנים לנטיעתן, אני מסתפק אם יברך כיון דאז אפשר ליהנות מפריה. וכן צדינא דסימן רכ"ה סעיף ג' הרואה פרי חדש, אם הפרי הוא באיסור ערלה אם יברך והיכא דהוי ספק, נראה לי דיברך, ולא מקרי ספק צרכה, כיון דהדין ניו"ד סימן רנ"ד סעיף טו] דספק ערלה בחוץ לארץ מותר, א"כ ראוי ליהנות ממנו ומברך שפיר:

4. Shulchan Aruch, Yoreh Deah 294:9

ספק ערלה בא"י, אסור. ובחוצה לארץ, מותר.

5. Shulchan Aruch, OC 225:3

ג' ד"ט"ז הרואה פרי חדש ה' [ד] בתחדש משנה לשנה מברך ו' (ה) שהחיינו י' [ה] אפילו רואהו ביד חבירו או על האילן ז' [ו] ונהגו שלא לברך ז' ב' עד [ו] שעת (י) אכילה: הגה (י) ומי שברך בשעת ראיה לא (י) הפסיד (ז) [ח] ואין לברך ח' עד שנגמר חסלוס גדול הפרי (י) [ט] ו' ואם לא ברך צריכה ראשונה יכול לברך (ח) צריכה שנייה:

COMPLEXITY OF THE QUESTION

What Type of Bracha

6. Sefer Hachinuch, Mitzvah 430 [credited to R. Aharon HaLevi of Barcelona, 1235-1290]

ואחרי זאת נגיד דרך כלל חיוב הברכות דרבנן, והם לברך קודם אכילה ושתייה בכל דבר שיש בו טעם כלל לחיך ואחריו כמו כן. וכן חייבנו לברך על כל ריח טוב שנריח, קודם הריח, אבל לא אחריו. וכללו של דבר, על כל שהגוף נהנה בו קבעו בו ברכה. וכן חייבנו לברך השם ולהודות לפניו על כל הטובה אשר גמלנו בעשותנו מצוותיו היקרות, ואמרו [פסחים ז' ע"ב] שמברכין עליהן עובר לעשייתן, והענין הוא לדעתי כטעם הנזכר סמוך בקריאת התורה, וכמו כן חייבנו לברך ברכות בשבח הבורא על עוצם גבורותיו, כגון הרואה הים לפרקים, וכיוצא באלו הענינים כמו שמוזכר בפרק הרואה.

7. Yosef Daas, Chelek Rishon [R. Yosef Aryeh YAzdi]

מודעת זאת בכל הארץ דהבדל גדול יש בין ברכת הנהנין לברכת השבח, דברכת הנהנין חייב לברך קודם שיהנה (וכמו ברכת המצוות שמברך עליהן עובר לעשייתן) ואילו ברכת השבח מברך לאחר המעשה, וכמו ברכת הברקים והרעמים וכן ברכת הלבנה וברכת האילנות שבכל אלו מברך לאחר שרואה ושמח בראייתו ואין זו צריכה לפנים, והנה ברכת מאורי האש במוצ"ש

What Type of Trees

8. Mor Uketziah, Orach Chaim 225 [R. Yaakov Emdin]

דודאי ליכא דמברך עליהן ברכת הזמן • אמנם ברכת
 שלא חסר בעילמוי אולי י"ל שמברכין גם עליהם כשרואה
 אותן בתחלה בזומי כיסן צעת חדושן • כדרך שמברך
 אילני סרק דמלבלי • אע"ג דלא חזו לאכילה גם לא
 לריחא • אלא אחזותא הוא דקמברך) בראשיתו • כיון
 שיש זמן שלא ראהו ולא היה יכול ליהנות ממנו • ובר

9. Mishna Berura, Siman 226:sk 2

(ב) פרח - דוקא פרח הא עלים לחודיה לא ואף בפרח דוקא באילני מאכל שמזה הפרח עתיד להתגדל פרי אבל אילני סרק לא [אחרונים]:

Benefitting from Mitzvos

10. Eishel Avraham, 171:sk 1

דכל שעושה לצורך גוף האדם ליכא הפסד וביזוי: א ואין. עיין מ"א.
 וכן כתב הט"ז אות ב'. עיין יו"ד [סימן] ש"נ אסור לגרום לאוכלין שיאסרו
 בהנאה משום כל תשחית, עיין ש"ך שם [ס"ק ב]. יראה לי פירות האסורין
 בהנאה צערלה וכלאי הכרס אסור לצות אותם להשליכם לפני חתן וכלה
 לשמות צהם במקום טיט ורפש, אע"ג דמנות לאו להנות נתנו ועוד שאין
 נהנה מגוף הפרי, מכל מקום ביזוי איכא. ולא משום הפסד אוכלין נגעו
 ציה, אלא אסור לצות אוכלין לבעט בטובה כו', ומזה לשורפן אבל לא
 לצותם *, כדאמרן כאן. ומאן דחזי אינו יודע אם הם אסורי הנאה:

11. Responsa Rav Pe'alim, III:9 [R. Yosef Chaim b. Eliyahu al-Chakam, Ben Ish Chai, Baghdad, studied under Rabbi Abdallah Someich. Al-Chakam never served as official rabbi of Baghdad, although he was a popular preacher, and his sermons were attended by thousands of people 1835-1909]

וא"כ בנ"ד נמי י"ל ברכת הראיה היא מצוה, ואף על גב דפרי היוצא מן האילנות אסור בהנאה מצות לאו ליהנות, ועוד איכא טעמא דאינו נהנה מגוף הפרי, ואף על גב דמברך שברא אילנות טובות ליהנות בהם בני אדם, הנה גם אילנות אלו עומדים ליהנות בהם בני אדם אחר שיעברו שני ערלה, ועתה הוא מהלל שמו יתברך כשרואה פעולה של האילן לפניו.

וגם מ"ש הרב א"א טעם שני משום דאינו נהנה מגוף הפרי, י"ל דהא קי"ל אסור ללקוט לגוי פירות מאילן שהוא ערלה, משום דנהנה במה שמחזיק לו טובה הגוי וערלה אסורה בהנאה, והכא נמי איכא איסורא מטעם זה.

12. Talmud Bavli, Nedarim 16a

מתני'. זה חומר בשבועות מבנדרים. וחומר בנדרים מבשבועות כיצד? אמר קונם סוכה שאני עושה, לולב שאני נוטל, תפילין שאני מניח, בנדרים - אסור, בשבועות - מותר, שאין נשבעין לעבור על המצות.

...

אמר אביי: הא דאמר הנאת סוכה עלי, הא דאמר שבועה שלא אהנה מן הסוכה. אמר רבא: וכי מצות ליהנות ניתנו? אלא אמר רבא: הא דאמר ישיבת סוכה עלי, והא דאמר שבועה שלא אשב בסוכה.

Concern of Misleading

13. Mishna, Maaser Sheini 5:1

[א] כרם רבעי מציינין אותו בקוזזות אדמה ושל ערלה בחרסית ושל קברות בסיד וממחה ושופך אמר רבן שמעון בן גמליאל במה דברים אמורים בשביעית

14. R. Ovadiah MiBartenura, ad loc.

כרם רבעי מציינין אותו - בונים אצלו ציון וסימן, שיכירו שהוא כרם רבעי וטעון פדיון:

ושל ערלה בחרסית - באדמה שעושים ממנו כלי חרס. סימנא כחרסית זו דלית בה הנאה דכשזרעים בה אינה מוציאה כדי נפילה אף זו אין בה הנאה: ר' עובדיה מברטנורא מסכת מעשר שני פרק ה

בשביעית - שהכל הפקר ונוטלים בהיתר. אבל בשאר שני שבוע שבאים לגזול, הלעיטהו לרשע וימות ויקחום לאכול באיסור:

What is Assur by Orlah

15. Mishna, Orlah 1:7

העלים והלולבים ומי גפנים וסמדר מותרים בערלה וברבעי ובנזיר ואסורים באשרה רבי יוסי אומר הסמדר אסור מפני שהוא פרי

16. Rambam, Maaser Sheini 9:13

העלין והלולבין ומי גפנים וסמדר מותר בערלה וברבעי, והענבים ששרפם הקדים והפסידן, והחרצנים והזגין והתמד שלהן, וקליפי רמון והנץ שלו וקליפי אגוזים והגרעינים אסורין בערלה ומותרין ברבעי והנבלות כולן אסורות.

17. Responsa Dovev Meisharim III:5 [R. Dov Berish Weidenfield, Poland In 1923 he was appointed rabbi and head of the rabbinic court in Chebin. In 1946 he emigrated to the Land of Israel and founded the yeshiva Kochav meYa'akov. He was a member of the Council of Great Torah Sages.in 1881-1965]

כבוד ידי"נ הרב הגאון הגדול המפורסם וכו' מוהר"ר מרדכי יעקב ברייש שליט"א אבד"ק בציריך

על דבר שנשאל כת"ה, ברואה פרחים מלבלבין בניסן דמבואר בש"ס ברכות מ"ג [ע"ב] דצריך לברך, אם גם ברואה אילן של ערלה שמלבלב צריך לברך, כיון דהפירות אסורים בהנאה א"כ אולי דומה לאילן סרק דאין מברכין עליו [הלק"ט ח"ב סי' כ"ח], או דלמא כיון דעכ"פ הפירות ראויים לעכו"ם או לחולה, שייך לברך עליהם שברא אילנות טובים להנות בהם בני אדם.

...

אולם נראה כסברא הפשוטה הנ"ל דמחויב לברך על עצם הבריאה, ודמות ראייה נ"ל ממתני' דמעשר שני פ"ה [מ"א] דשל ערלה מצינין בחרסית, ורשב"ג פליג דס"ל דבמה דברים אמורים בשביעית אבל בשאר שנים שבאים לגזול הלעיטהו וכו' [ב"ק ס"ט ע"א]. ולהנ"ל גם בשאר שנים יהיה מחויב לציין שהם אילני ערלה שלא יכשלו אנשים כשרים ויעשו ברכה ועוברים אלאו דלא תשא [ברכות ל"ג ע"א], אלא ע"כ דמחויבים לברך גם על אילני ערלה.

The Benefit Gained

18. Yaskil Avdi, Chelek 7, OC, Siman 12 [R. Hedaaya, Yerushalayim, In 1945, he succeeded his father as head of the Yeshivas haMekubalim (Kabbalists Yeshiva) at Beis El Synagogue, 1889-1969]

ג) ואחרו דבר אני אומר גם כאן צריך, ח"ו זה דומה לדין המורכב, המורכב נעשה בו פעולות שהם נגד ריטו יח, ולכן ח"ו מקום לשבח לה' בברכה שהחיינו כאמור, לא כן צ"ל פירוש, לא נעשה כהם שום פעולה, צ"ל נגד ריטו יח, אלא שכך גזירת הכתוב, לא ליכנות דפרי ערלה מעטם הכתובים ולאחזקו לא נדע, ומכיון שא"ל לשם ח"ו נבוציא פירות ליכנות מהם בני אדם הם לא צ"עצרו עליהם שנות ערלה, כרי נשמטת הברכה, חיינו שברא חילונת עובדות, ליכנות מהם בני"א, נפתח ובזמננו, ולא כהוונה שעתה בזמן ערלחת אנו נכנסים מהם, אלא ר"ל שאנו משנחים לה' שברא חילונת אלו, נשדיל ש"כנו נהם בני אדם בעמיד כשגוע זמננו, גם שברכנו היא צרכה כללית דוגמת מה שכתבנו בברכה פרי העץ נע"ת, אלא שייך מין פרי עץ, וכן כדבר גם כאן שברכנו היא צ"ל מין חילון שברא בעולמו, ולא על חילון זה דמיוחד, ואם כי נוסח הברכה, על הכאח חילון זה, כיב מקום לומר כאילו נכנס מאליו זה ע"א, אבל הכוונה הוא אשר ברא חילונות טובות ליכנות וכו' ז"ל שייך מין חילון שברא בעולמו, גם דיוק ליכנות משמע שחיינו נלמדו דחיינו בזמן שיוכל ליכנות, ולא שעתה נכנס מהם, אלא שאנו מברכין על שם העמיד, ומכיון שא"ל לשם ח"ו בני לעצור עליה שנות ערלה, כרי יח לשבח ל"ל גם על הבריאה בשנות הערלה, מכיון שא"ל בל"א.

הד"ר יעקב רואת את פורד

המנהיג והמנהיג יעקב רואת את פורד, נולד ר"ח סנה ח"ו, נפטר כ"ט תשרי

19. Talmud Bavli, Sukkah 52b-53a

ולא היה חצר בירושלים. תנא: אשה היתה בוררת חטים לאור של בית השואבה.

20. Tosfos, ad loc.

אשה היתה בוררת חיטין לשמחת בית השואבה - בירושלמי פריך היאך בוררת האיכא מעילה דשמן ופתילה היו של הקדש ומשני דקול ומראה וריח אין בהן משום מעילה וקשה דבפרק כל שעה (פסחים דף כו. ושם) אמרינן עלה מעילה הוא דליכא הא איסורא איכא וי"ל דבוררת לאו דוקא אלא כלומר היתה יכולה לברור מרוב אורה.